

Verslag informatieavond Sinnefjild Waarme Hoeke

Datum: 8 april 2026
Locatie: Us Doarpshûs Terwispel
Aanwezig: 30 - 35 personen

1.1 Inleiding

Tijdens de informatieavond zijn direct omwonenden geïnformeerd over de ontwikkelingen rondom Sinnefjild Waarme Hoeke. Ontwikkelaar Novar heeft de vergunningsprocedure toegelicht en landschapsarchitectenbureau Smartland gaf een toelichting op het vernieuwde ontwerp van het zonnepark.

De avond bood ruimte voor vragen, zorgen en suggesties van de direct omwonenden. Hieronder volgt een overzicht van de gestelde vragen en bijbehorende antwoorden van Novar (oranje) en Smartland (groen).

1.2 Thema's en antwoorden

1.2.1 Vergunningsprocedure

Toelichting Novar

Voor de ontwikkeling van het zonnepark en het batterijsysteem dient Novar een omgevingsvergunning bij de gemeente Opsterland aan te vragen. Deze aanvraag heeft Novar op 24 maart jl. ingediend, maar is nog niet compleet. Er ontbreken nog enkele documenten, zoals het participatieverslag. Zolang de aanvraag onvolledig is, kan de gemeente deze nog niet in behandeling nemen.

Daarnaast heeft Novar een inspanningsverplichting om de omgeving mee te laten profiteren van het zonneparkproject. Hiervoor worden afspraken gemaakt met een vertegenwoordigende partij uit de omgeving, vaak een energiecoöperatie. Omdat er in de omgeving geen energiecoöperatie of ander lokaal initiatief actief is, heeft de gemeente Opsterland aangegeven om als vertegenwoordiger op te willen treden.

De provinciale regelgeving schreef voor dat deze vertegenwoordigende partij voor 50% mede-eigenaar moet worden van een zonnepark. De gemeente Opsterland heeft medio 2025 al aangegeven de ambitie te hebben om voor 50% mede-eigenaar te worden van het zonnepark én het batterijsysteem. Doordat de gemeente mogelijk ook mede-eigenaar van het batterijsysteem wordt, neemt het verwachte rendement voor de omgeving toe. De gemeenteraad neemt een besluit of de gemeente daadwerkelijk mede-eigenaar wordt.

Op 2 maart 2026 vernam Novar een aanstaande wijziging in de regelgeving: per 25 maart 2026 zou het aandeel van 50% worden verhoogd naar 60% eigendom voor de vertegenwoordigende lokale partij. Omdat deze aanpassing de haalbaarheid van het zonneparkproject onder druk zette, heeft Novar ervoor gekozen de aanvraag voor de omgevingsvergunning versneld in te dienen, vóór 25 maart 2026.

Vanwege de vele vragen over de timing van de communicatie heeft Novar de tijdlijn na de informatieavond nog eens in kaart gebracht. Deze informatie heeft Novar verwerkt in een aantal antwoorden.

Vraag: "Wanneer wist Novar van deze ontwikkeling en hoe verliep de communicatie met de omgeving?"

Antwoord: Novar wist op 2 maart 2026 van de voorgenomen wijziging in de provinciale regelgeving. Direct daarna heeft Novar intern de gevolgen in kaart gebracht. Daarnaast heeft Novar meerdere keren telefonisch contact gehad met de gemeente Opsterland om de kwestie te bespreken en te verkennen welke oplossingen mogelijk waren.

Op 17 maart 2026 heeft Novar Plaatselijk Belang Gorredijk en Plaatselijk Belang Terwispel geïnformeerd over de ontwikkeling. Op 19 maart 2026 heeft vervolgens een fysiek overleg met de gemeente Opsterland plaatsgevonden. Op vrijdag 20 maart 2026 heeft Novar besloten de aanvraag voor de omgevingsvergunning versneld in te dienen.

Op diezelfde dag heeft Novar ook de informatie- en uitnodigingsbrief voor direct omwonenden opgesteld. Deze is op maandag 23 maart 2026 verstuurd.

Tot slot heeft Novar op 23 maart 2026 telefonisch contact opgenomen met één van de direct omwonenden. In dit gesprek heeft Novar de achtergrond van de versnelde indiening van de omgevingsvergunningsaanvraag en de aanstaande verzending van de informatie- en uitnodigingbrief toegelicht.

Vraag: "Wat gebeurt er als de gemeente Opsterland Novar's plannen voor de ontwikkeling van het zonnepark niet goedkeurt?"

Antwoord: Als de gemeente Opsterland Novar's plannen voor de ontwikkeling van het zonnepark niet goedkeurt, dan gaat de ontwikkeling niet door.

In de komende weken vult Novar de aanvraag voor de omgevingsvergunning aan met de ontbrekende documenten. Zodra de aanvraag volledig is, neemt de gemeente deze in behandeling. Het college van Burgemeester en Wethouders stelt vervolgens een ontwerpbesluit op.

Dit ontwerpbesluit wordt daarna gedurende zes weken ter inzage gelegd. In deze periode kunnen belanghebbenden een zienswijze indienen. Na afloop van deze termijn worden de aanvraag, het ontwerpbesluit en de ingediende zienswijzen voorgelegd aan de gemeenteraad, die een definitief besluit neemt.

De gemeenteraad zal dit besluit niet vóór de zomer van 2026 nemen. Op basis van de huidige stand van zaken verwachten we een behandeling in de gemeenteraad in het

tweede halfjaar van 2026. De periode van inzage zal bovendien niet in de zomervakantie plaatsvinden.

1.2.2 Communicatie

Als gevolg van een wijziging in de provinciale regelgeving heeft Novar de aanvraag voor de omgevingsvergunning enkele weken eerder dan voorzien moeten indienen bij de gemeente Opsterland. Novar heeft zich ingespannen om direct omwonenden zo snel mogelijk te informeren. Omdat de wijziging pas in een laat stadium bekend werd, vond de informatievoorziening- en avond later plaats dan Novar zou wensen.

Novar hecht veel waarde aan het tijdig en transparant informeren en betrekken van de omgeving. In dit geval heeft de gewijzigde regelgeving ertoe geleid dat de omgeving later dan wenselijk is geïnformeerd. Tijdens de informatieavond is dit onderwerp besproken. Novar heeft de reacties en signalen vanuit de omgeving hierover gehoord en neemt deze mee in het verdere proces.

Vraag: "Waarom heeft Novar de direct omwonenden pas op 20 maart 2026 geïnformeerd?"

Antwoord: Novar wist pas op 2 maart 2026 dat de wijziging in de provinciale regelgeving per 25 maart 2026 van kracht zou gaan. Hierna heeft Novar direct intern de gevolgen in kaart gebracht en meerdere keren telefonisch contact gehad met de gemeente Opsterland om de kwestie te bespreken en te verkennen welke oplossingen mogelijk waren.

Op 17 maart 2026 heeft Novar Plaatselijk Belang Gorredijk en Plaatselijk Belang Terwispel geïnformeerd over de ontwikkeling. Op 19 maart 2026 heeft vervolgens fysiek overleg plaatsgevonden met de gemeente Opsterland. Op 20 maart 2026 heeft Novar besloten de aanvraag voor de omgevingsvergunning versneld in te dienen.

Als gevolg van de korte doorlooptijd heeft Novar de informatie- en uitnodigingsbrief op vrijdag 20 maart 2026 kunnen opstellen (en op maandag 23 maart 2026 kunnen versturen) en op 23 maart 2026 één van de direct omwonenden telefonisch kunnen informeren.

Vraag: "Waarom heeft Novar Plaatselijk Belang Gorredijk en Plaatselijk Belang Terwispel niet geïnformeerd over de ontwikkelingen?"

Antwoord: Novar heeft Plaatselijk Belang Terwispel op 12 en 17 maart 2026 telefonisch geïnformeerd over de ontwikkelingen. Plaatselijk Belang Gorredijk heeft Novar op 17 maart 2026 geïnformeerd.

Vraag: "We hadden liever gezien dat Novar eerst een informatieavond had georganiseerd en daarna de aanvraag voor de omgevingsvergunning had ingediend. Waarom is dat niet gebeurd?"

Antwoord: Novar begrijpt dit en had dit bij voorkeur ook zo gezien. Op 2 maart 2026 werd Novar echter geconfronteerd met een wijziging in de provinciale regelgeving per 25 maart 2026.

Hierna heeft Novar direct intern en met de gemeente Opsterland overleg gevoerd om de gevolgen in kaart te brengen en mogelijke oplossingen te verkennen. Op 20 maart 2026 heeft Novar vervolgens besloten om de aanvraag voor de omgevingsvergunning versneld in te dienen, namelijk vóór 25 maart 2026 en daarmee onder de op dat moment geldende provinciale regelgeving.

Door deze korte doorlooptijd was het helaas niet meer mogelijk om vóór indiening van de aanvraag een informatieavond te organiseren.

Vraag: "Waarom heeft Novar niet eerst telefonisch contact met direct omwonenden opgenomen om de ontwikkeling uit te leggen?"

Antwoord: Novar heeft de ontwikkelingen telefonisch toegelicht aan zowel Plaatselijk Belang Terwispel (op 12 en 17 maart 2026) en Plaatselijk Belang Gorredijk (17 maart 2026). Daarnaast heeft Novar op 23 maart 2026 telefonisch contact opgenomen met één van de direct omwonenden om de situatie toe te lichten.

Terugkijkend had Novar de ontwikkelingen wellicht enkele dagen eerder telefonisch toe kunnen lichten aan deze omwonende.

Vraag: "Hoe kan het dat de nieuwsbrief van Novar bij een aantal direct omwonenden niet is aangekomen?"

Antwoord: Novar heeft eerder een nieuwsbrief verstuurd. Volgens het gebruikte mailsysteem is deze verzonden naar en afgeleverd op de betreffende e-mailadressen. Helaas kan Novar niet vaststellen waarom de nieuwsbrief in sommige gevallen toch niet is ontvangen. Novar vindt het vervelend om te horen dat de nieuwsbrief niet bij iedereen is aangekomen.

Op korte termijn verstuurt Novar opnieuw een nieuwsbrief. Mocht deze onverhoopt niet worden ontvangen, dan wordt u verzocht contact op te nemen met Novar, zodat dit kan worden gecontroleerd en u alsnog geïnformeerd kunt worden.

Vraag: "Is de communicatiestrategie van Novar erop gericht om uitnodigingen voor informatieavonden bewust laat te versturen, zodat participatie wordt bemoeilijkt? De uitnodiging voor de informatieavond in september 2025 kwam ook laat (twee weken vooraf) aan."

Antwoord: Nee, de communicatiestrategie van Novar is erop gericht om direct omwonenden en andere belanghebbenden tijdig en zorgvuldig te informeren en te betrekken bij de ontwikkeling van projecten.

Uit ervaring hanteert Novar als uitgangspunt om uitnodigingen voor informatieavonden bij voorkeur circa drie weken van tevoren te versturen. In het geval van de informatieavond op 8 april jl. was dit door de recente ontwikkelingen rondom de wijziging in de provinciale regelgeving helaas niet mogelijk.

Vraag: "De uitnodigingbrief heeft een dagtekening van 20 maart 2026, maar is pas op 2 april 2026 aangekomen. Hoe kan dat?"

Antwoord: Novar begrijpt dat het vervelend is dat de brief pas laat is bezorgd en dat dit voor ongemak kan hebben gezorgd. De brief is op 20 maart 2026 opgesteld en op 23

maart 2026 verzonden. De exacte oorzaak van de verdere vertraging is helaas niet vast te stellen. Vermoedelijk is de vertraging tijdens de bezorging ontstaan, maar waarom dit zo lang heeft geduurd, kunnen wij niet aangeven.

1.2.3 Informatieavond

Vraag: "Waarom is Plaatselijk Belang Terwispel niet aanwezig op de informatieavond?"

Antwoord: Het versneld indienen van de aanvraag voor de omgevingsvergunning wijkt af van het omgevingsproces zoals dat eerder is afgesproken. Plaatselijk Belang ziet toe op de naleving van dit proces en bewaakt dat de belangen van inwoners van Terwispel zorgvuldig worden meegewogen in het ontwerp. Omdat Novar in dit geval is afgeweken van de gemaakte afspraken en Plaatselijk Belang een neutrale positie inneemt, heeft zij ervoor gekozen om niet aanwezig te zijn bij de informatieavond.

Vraag: "Waarom is de gemeente niet aanwezig op de informatieavond?"

Antwoord: Novar is niet op de hoogte van de reden waarom de gemeente niet aanwezig was bij de informatieavond. Novar had graag gezien dat de gemeente wel aanwezig was geweest.

Vraag: "Waarom heeft Novar de rest van het dorp Terwispel niet uitgenodigd voor de informatieavond?"

Antwoord: Novar kiest er bewust voor om eerst een informatieavond te organiseren voor direct omwonenden, omdat zij de meeste impact van het zonnepark ervaren. In een kleinere groep is er bovendien meer ruimte voor een open gesprek, het stellen van vragen en het delen van zorgen. Op een later moment informeert Novar ook de overige inwoners van Terwispel.

Vraag: "Stuurt Novar de overige inwoners van Terwispel ook een brief over de ontwikkelingen rondom het zonnepark?"

Antwoord: Ja, Novar informeert de overige inwoners van Terwispel per brief over de ontwikkelingen rondom het zonnepark.

1.2.4 Financiële participatie

Financiële participatie bij de ontwikkeling van een zonnepark betekent dat mensen en partijen uit de directe omgeving financieel kunnen meedoen en meeprofiten van de opbrengsten van het project. Op deze manier komen de opbrengsten niet alleen ten goede aan de ontwikkelaar, maar ook aan de omgeving.

Vraag: "Om welke bedragen gaat het bij financiële participatie?"

Antwoord: Novar kan geen exacte bedragen voor financiële participatie noemen. Voor de investering in het zonnepark zijn enkele miljoenen euro's gemoeid.

Vraag: "In het keukentafelgesprek werd ons verteld dat wij als direct omwonenden financieel konden participeren. Nu wordt verteld dat de gemeente financieel participeert. Hoe zit dit?"

Antwoord: Wanneer de gemeenteraad van Opsterland instemt, wordt de gemeente voor 50% mede-eigenaar van het zonnepark en het batterijsysteem. De gemeente treedt dan op als vertegenwoordiger van de omgeving.

De mogelijkheden voor direct omwonenden om financieel te participeren blijven in beeld. Op welke manier dit wordt vormgegeven, wordt de komende maanden met de gemeente Opsterland uitgewerkt.

Vraag: 'Klopt het dat Novar voor minimaal 50% eigenaar van het zonnepark wil blijven?'

Antwoord: Ja, dat klopt. Novar wil voor minimaal 50% eigenaar van het zonnepark blijven.

Vraag: "Beoordeelt de gemeente Opsterland de overeenkomst over financiële participatie?"

Antwoord: Ja, de gemeente Opsterland beoordeelt de overeenkomst over financiële participatie. De beoordeling vindt tegelijkertijd plaats met de behandeling van de aanvraag voor de omgevingsvergunning.

Vraag: "Is het mogelijk dat Novar alsnog een andere invulling aan financiële participatie geeft?"

Antwoord: De gesprekken over financiële participatie richten zich primair op gedeeld eigenaarschap van het zonnepark en het batterijsysteem tussen Novar en de gemeente Opsterland.

Wanneer de gemeente besluit hiervan af te zien, dan blijft Novar volledig eigenaar van het zonnepark. In dat geval richt Novar een lokaal te beheren omgevingsfonds op, waarin jaarlijks een afgesproken bedrag wordt gestort ten behoeve van de omgeving.

De uiteindelijke vorm van financiële participatie en de bijbehorende afspraken worden vastgelegd in een overeenkomst.

Vraag: "De andere kant van het dorp Terwispel heeft geen zicht op het zonnepark, maar kan als het financieel participeert wel meedelen in de lusten. Dat ervaren wij als oneerlijk."

Antwoord: Novar begrijpt dat dit als oneerlijk kan worden ervaren. De gemeente Opsterland treedt in dit geval op als vertegenwoordiger van de omgeving en is verantwoordelijk voor de wijze waarop opbrengsten uit het mede-eigenaarschap binnen de omgeving worden verdeeld.

Op dit moment is hierover nog geen definitieve invulling vastgesteld. De plannen voor de verdeling van de opbrengsten worden in de komende maanden uitgewerkt.

Vraag: "Heeft Novar de financiële participatie met de omgeving besproken?"

Antwoord: Tijdens de informatieavond in september 2025 heeft Novar een oproep gedaan aan de omgeving om mee te denken over de invulling van financiële participatie. Hierop heeft één persoon gereageerd.

Gezien het geringe aantal aanmeldingen heeft Novar deze persoon in contact gebracht met Plaatselijk Belang. Plaatselijk Belang Gorredijk en Plaatselijk Belang Terwispel hebben contact met de gemeente Opsterland over de invulling van financiële participatie.

Vraag: "Wat is het rendement op het zonnepark?"

Antwoord: Novar kan geen exacte uitspraken doen over het rendement van het zonnepark.

1.2.5 Ontwerp

Vraag: "Wanneer komen de dieren weer terug in het gebied waar het zonnepark wordt ontwikkeld?"

Antwoord: Tijdens de bouw van het zonnepark zal de rust van de dieren worden verstoord. Na de bouw keert de rust in het gebied terug. Gedurende de exploitatiefase van het zonnepark (25 jaar) blijft deze rust grotendeels behouden.

Vraag: "Wat staat rechtsboven op het ontwerp?"

Antwoord: Rechtsboven in het ontwerp is een gebied opgenomen waar geen zonnepanelen worden geplaatst. Dit deel wordt landschappelijk ingericht, bijvoorbeeld met een poel of kruidenrijk grasland.

Vraag: "Het linkerdeel van het zonnepark ligt op mijn grond. Hoe kan dat?"

Antwoord: Landschapsarchitectenbureau Smartland laat tijdens de vraagstelling een vroege, eerste schets zien. Deze schets was nog verkennend van aard en bevatte op onderdelen nog onjuistheden. In een latere versie van het ontwerp zijn de zonnepanelen op de betreffende grond van de aangrenzende grondeigenaar verwijderd.

Vraag: "Wordt het bos aan de noordzijde van het zonnepark een volwassen bos?"

Antwoord: Ja, aan de noordzijde wordt een volwaardige bosrand ontwikkeld.

Vraag: "Het zonnepark wordt landschappelijk ingepast. Is het zonnepark vanuit bepaalde punten nog zichtbaar? En zo ja, welke?"

Antwoord: Het ontwerp is erop gericht om het zonnepark aan de noord-, oost- en westzijde zoveel mogelijk aan het zicht te onttrekken door middel van landschappelijke inpassing. Aan de zuidzijde grenst het zonnepark aan een bedrijventerrein, waar al enige landschappelijke inpassing aanwezig is.

Na realisatie van landschappelijke inpassing zal het zonnepark met name vanuit een zuidwestelijke punt zichtbaar zijn. Daarnaast kunnen er op enkele plekken in de landschappelijke randen kleine openingen aanwezig zijn, bijvoorbeeld ter hoogte van een sloot of waterleiding, waar geen beplanting kan worden aangebracht.

Vraag: "Moet Novar het bos na 25 jaar weer verwijderen?"

Antwoord: In principe wordt de grond na het verwijderen van het zonnepark teruggebracht in de oorspronkelijke staat. Over het al dan niet behouden of verwijderen van het bos wordt nog overleg gevoerd met de grondeigenaren en de gemeente.

Vraag: "Aan de westzijde van het zonnepark is een verlaagde zone waar wilgen groeien. De aangrenzende grondeigenaar vraagt wie de gevallen bladeren en takken opruimt.

Antwoord: Novar is verantwoordelijk voor het beheer van het zonnepark. Daaronder valt ook het onderhoud van het groen.

Vraag: "De aangrenzend grondeigenaar wil aan de westzijde van het zonnepark kunnen hekkelen. Kan hij dat blijven doen?"

Antwoord: Ja, de aangrenzend grondeigenaar kan aan de westzijde van het zonnepark blijven hekkelen.

Vraag: "Waar op het ontwerp staan het hekwerk en de camera's?"

Antwoord: Het ontwerp met de camera's wordt op [de projectpagina van Novar](#) geplaatst.

Vraag: "Hoe staat het met de wildpassage?"

Antwoord: Aan de onderzijde van het hek wordt ruimte vrijgehouden, zodat dieren zoals reeën er onderdoor kunnen. Vanwege verzekeringsvoorwaarden is het niet mogelijk om een grotere wildpassage te realiseren.

Vraag: "Een jager in de omgeving heeft een vergunning om in het gebied te jagen. Hoe gaat Novar hiermee om?"

Antwoord: De grondeigenaar is verantwoordelijk voor afspraken en rechten die gelden op zijn grond, waaronder eventuele jachtrechten.

Vraag: "Heeft landschapsarchitectenbureau Smartland ook foto's van zonneparken in de wintermaanden?"

Antwoord: Nee, deze foto's had landschapsarchitectenbureau Smartland tijdens de informatieavond niet beschikbaar. Smartland geeft aan dat het zonnepark in de wintermaanden, wanneer de bomen hun bladeren hebben verloren, enigszins zichtbaar kan zijn.

Bij de keuze van de beplanting heeft Smartland hier rekening mee gehouden. Door te kiezen voor soorten met een dichte takkenstructuur blijft het zicht op het zonnepark ook in de wintermaanden zoveel mogelijk beperkt.

Vraag: "Heeft Novar het ecologisch onderzoek en het landschapsplan door hetzelfde bureau laten opstellen?"

Antwoord: Nee, Novar heeft het ecologisch onderzoek en het landschapsplan door twee verschillende, onafhankelijke externe bureaus laten uitvoeren.

Vraag: "Wat is de afstand van de omliggende woningen tot de buitenste tafel met zonnepanelen?"

Antwoord: De afstand van de dichtstbijzijnde woningen tot de buitenste rij zonnepanelen bedraagt circa 120 meter.

Tijdens de eerste informatieavond is ook gesproken over de minimale afstand tot omliggende woningen en gebouwen. Hiervoor gelden geen vaste richtlijnen waaraan het ontwerp van een zonnepark moet voldoen.

Vraag: "Welke verlichting staat er om het zonnepark, en hoe hoog is deze?"

Antwoord: Rondom het zonnepark wordt geen noemenswaardige verlichting geplaatst. Alleen tijdens de bouwfase kan tijdelijk gebruik worden gemaakt van verlichting.

Vraag: "Hoe staat het met de reflectie van de zonnepanelen?"

Antwoord: De zonnepanelen zijn voorzien van een anti-reflecterende coating, waardoor reflectie tot een minimum wordt beperkt. Daarnaast worden de zonnepanelen in een zuid-opstelling geplaatst.

Vraag: "Aan de noordzijde van het zonnepark is er tien meter ruimte bij de sloot. Betekent dit dat er hier dan ook zicht is op het zonnepark?"

Antwoord: Ja, dat klopt.

Vraag: "We zijn bang dat wanneer Novar moet bezuinigen, er als eerste wordt bespaard op het groenonderhoud waaronder het knotten van de wilgen. Dat wordt dan een puinhoop.

Antwoord: Novar blijft tijdens de exploitatiefase van 25 jaar verantwoordelijk voor het beheer en onderhoud van het groen. Dit onderhoud wordt structureel en naar behoren uitgevoerd.

Daarnaast heeft Novar in de aanvraag voor de omgevingsvergunning een beheerplan opgenomen. De gemeente Opsterland ziet toe op de naleving hiervan. Indien het beheer niet volgens dit plan wordt uitgevoerd, kan de gemeente hierop handhaven.

Vraag: "Aan de noordzijde van het ontwerp bevindt zich een poel. Waar is deze voor?"

Antwoord: De poel is bedoeld als ecologische voorziening en biedt leefruimte voor dieren.

Vraag: "Hoe zorgt Novar ervoor dat het betonpad nabij het zonnepark niet toegankelijk is?"

Antwoord: Novar plaatst een afsluitbaar hek bij de ingang van het betonpad, waardoor dit zonder sleutel niet toegankelijk is.

1.2.6 Elektriciteitsnet en batterij

Vraag: "Kan het zonnepark op het elektriciteitsnet worden aangesloten?"

Antwoord: Novar moet de aanvraag voor een aansluiting op het elektriciteitsnet nog indienen bij de netbeheerder. Dit zal in de komende periode plaatsvinden, wanneer de behandeling van de aanvraag voor de omgevingsvergunning verder is gevorderd.

Vraag: "Waar gaat de elektriciteitskabel vanuit het zonnepark naartoe?"

Antwoord: De elektriciteitskabel loopt in de richting van Gorredijk.

Vraag: "Wat is het vermogen van de batterij op het zonnepark?"

Antwoord: De batterij heeft een beoogd vermogen van circa 10 MW. Het definitieve vermogen bepaalt Novar op basis van het uiteindelijke opwekvermogen van het zonnepark.

Vraag: "Welke veiligheidsmaatregelen neemt Novar bij de plaatsing en het gebruik van een batterijsysteem?"

Antwoord: Novar neemt uitgebreide maatregelen om de veiligheid van omwonenden te waarborgen bij de plaatsing en het gebruik van een batterijsysteem.

Zo voldoet het batterijsysteem aan de PGS 37-1-richtlijn voor veilige energieopslag. Daarnaast wordt het batterijsysteem op een veilige afstand van woningen en andere gebouwen geplaatst en is deze voorzien van meerdere beveiligingslagen.

Ook heeft Novar de locatie en de realisatie van het batterijsysteem afgestemd met de Veiligheidsregio Fryslân.

Vraag: "Tot waar is het geluid van een batterijsysteem te horen?"

Antwoord: De hoeveelheid geluid dat een batterijsysteem produceert, is afhankelijk van verschillende factoren, zoals het ontwerp, het type container, de situering, geluidsisolerende maatregelen, de afstand tot woningen en andere bronnen van geluid.

Voor het geluid gelden wettelijke normen. Volgens de Omgevingswet mag het geluidsniveau op de gevel van een woning niet hoger zijn dan 50 decibel. Het batterijsysteem voldoet aan deze geluidsnorm.

Vraag: "Is er een batterijsysteem in de omgeving van Terwispel, bijvoorbeeld van een andere ontwikkelaar, die we kunnen bekijken?"

Antwoord: In Zuidbroek heeft ontwikkelaar Sunvest een batterijsysteem gerealiseerd. Novar kent de exacte specificaties van dit batterijsysteem niet, en kan daarom niet aangeven in hoeverre dit batterijsysteem vergelijkbaar is met het systeem dat op het zonnepark in Terwispel wordt gerealiseerd.

Vraag: "Op het ontwerp staat een gasleiding in het gebied waar het zonnepark is gepland. Betekent dit dat er op dit punt zicht is op het zonnepark?"

Antwoord: Nee, op dit punt is er geen zicht op het zonnepark.

1.2.7 Overig

Vraag: "Wat gebeurt er als de BV voor het zonnepark failliet gaat?"

Antwoord: Novar heeft een bankgarantie. In het geval van een faillissement waarborgt deze garantie dat het zonnepark wordt verwijderd.

Vraag: "Waarom is er gekozen om het zonnepark op deze locatie te ontwikkelen?"

Antwoord: Voor de ontwikkeling van zonneparken in Fryslân wordt de Sinnetafel-methode toegepast. Binnen deze aanpak heeft de gemeente de verantwoordelijkheid om geschikte locaties voor zonneparken aan te wijzen. De gemeente Opsterland heeft het gebied nabij bedrijventerrein De Overtoom als geschikt aangemerkt voor de ontwikkeling van een zonnepark.